Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (čtvrtého senátu)

12. prosince 2018 *

„Ochranná známka Evropské unie – Řízení o zrušení – Kolektivní obrazová ochranná známka Evropské unie znázorňující kruh se dvěma šipkami – Řádné užívání ochranné známky – Částečné zrušení – Prohlášení částečného zrušení – Článek 15 odst. 1 nařízení (ES) č. 207/2009 [nyní čl. 18 odst. 1 nařízení (EU) 2017/1001] – Článek 51 odst. 1 písm. a) nařízení č. 207/2009 [nyní čl. 58 odst. 1 písm. a) nařízení 2017/1001] – Pravidlo 22 odst. 4 nařízení (ES) č. 2868/95 [nyní čl. 10 odst. 4 nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2018/625] – Prezentace ochranné známky na obalech – Vnímání relevantní veřejnosti“

Ve věci T-253/17,

Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland GmbH, se sídlem v Kolíně nad Rýnem (Německo), zastoupená P. Goldenbaum, I. Rohr a N. Ebbecke, advokátkami,

žalobkyně,

proti

Úřadu Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO), zastoupenému D. Hanfem, jako zmocněncem,

žalovanému,

přičemž další účastnicí řízení před odvolacím senátem EUIPO byla

Halston Properties, s.r.o. se sídlem v Bratislavě (Slovensko),

jejímž předmětem je žaloba podaná proti rozhodnutí pátého odvolacího senátu EUIPO ze dne 20. února 2017 (věc R 1357/2015-5), týkajícímu se řízení o zrušení mezi společnostmi Halston Properties a Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland,

TRIBUNÁL (čtvrtý senát),

ve složení H. Kanninen, předseda, J. Schwarcz a C. Iliopoulos (zpravodaj), soudci,

vedoucí soudní kanceláře: R. Ūkelytė, rada,

s přihlédnutím k žalobě došlé kanceláři Tribunálu dne 28. dubna 2017,

s přihlédnutím k vyjádření k žalobě došlému kanceláři Tribunálu dne 21. července 2017,

po jednání konaném dne 12. června 2018,

* Jednací jazyk: němčina.

vydává tento

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu

1 Dne 12. června 1996 podala žalobkyně, společnost Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland GmbH, u Úřadu Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO) přihlášku kolektivní ochranné známky Evropské unie na základě nařízení Rady (ES) č. 40/94 ze dne 20. prosince 1993 o ochranné známce Společenství (Úř. věst. 1994, L 11, s. 1; Zvl. vyd. 17/01, s. 146), ve znění pozdějších předpisů [nahrazeného nařízením Rady (ES) č. 207/2009 ze dne 26. února 2009 o ochranné známce Společenství (Úř. věst. 2009, L 78, s. 1), ve znění pozdějších předpisů, které bylo nahrazeno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1001 ze dne 14. června 2017 o ochranné známce Evropské unie (Úř. věst. 2017, L 154, s. 1)].

2 Kolektivní ochrannou známkou, jejíž zápis byl požadován (dále jen „zpochybněná ochranná známka“), je následující obrazové označení:

3 Výrobky a služby, pro které byl zápis požadován, náležejí do tříd 1 až 35, 39, 40 a 42 ve smyslu Niceské dohody o mezinárodním třídění výrobků a služeb pro účely zápisu známek ze dne 15. června 1957, ve znění změn a doplňků, a pro každou z těchto tříd odpovídají následujícímu popisu:

– třída 1: „Chemické výrobky určené pro průmysl, vědy a fotografii, jakož i pro zemědělství, zahradnictví a lesnictví; umělé pryskyřice v surovém stavu, plastické hmoty v surovém stavu; zemědělská hnojiva; hasicí směsi; přípravky pro popouštění a sváření kovů; chemické výrobky určené ke konzervování potravin; třísloviny; lepidla pro průmyslové účely“;

– třída 2: „Barvy, nátěry, laky; výrobky proti korozi a proti deteriorizaci dřeva; barviva; mořidla; přírodní pryskyřice v surovém stavu; kovy lístkové a práškové pro malíře, dekoratéry, tiskaře a umělce“;

– třída 3: „Přípravky na bělení a jiné látky na čištění; čisticí, lešticí, odmašťovací a brusné přípravky; mýdla; voňavkářské výrobky, éterické oleje, kosmetické přípravky, vlasové vody; zubní pasty“;

– třída 4: „Průmyslové oleje a tuky; mazadla; výrobky na pohlcování, polévání a vázání prachu; paliva (včetně motorového benzínu) a osvětlovací látky; svíčky, knoty pro svíčky“;

– třída 5: „Farmaceutické, zvěrolékařské a hygienické přípravky; dietetické látky pro lékařské účely, kojenecká výživa; náplasti pro lékařské účely, obvazový materiál; materiály pro plombování zubů a na zubní otisky; dezinfekční přípravky; přípravky na hubení škůdců; fungicidy, herbicidy“;

– třída 6: „Obecné kovy a jejich slitiny; kovové stavební materiály; kovové přenosné konstrukce; kovový materiál pro železnice; neelektrické kovové kabely a dráty; kovové zámky a drobné železářské zboží; kovové roury; bezpečnostní schránky; kovové výrobky obsažené ve třídě 6; rudy“;

– třída 7: „Stroje na zpracování kovů, dřeva, papíru, textilií, plastů nebo stavebních materiálů; elektrické stroje a přístroje pro domácnost a kancelářské elektrické stroje a přístroje, zahrnuté do třídy 7; obráběcí stroje; motory (s výjimkou motorů pro pozemní vozidla); spojovací zařízení a převodovky (ne pro pozemní vozidla); zemědělské nástroje zahrnuté do této třídy; inkubátory na vejce“;

– třída 8: „Nástroje na ruční pohon; ručně poháněné přístroje pro dům a zahradu, jakož i pro zpracování kovů, dřeva, papíru, textilií, plastů a stavebních materiálů, obsažené ve třídě 8; nože, vidličky a lžíce; bodné a sečné zbraně; břitvy, žiletky a holicí strojky“;

– třída 9: „Vědecké, navigační, zeměměřičské, elektrické, fotografické, kinematografické a optické přístroje a nástroje, přístroje a nástroje na vážení a na měření, signalizační přístroje a nástroje, regulátory (kontrolní přístroje a nástroje), bezpečnostní přístroje a nástroje (záchranné přístroje a nástroje) a vyučovací přístroje a nástroje; elektrické přístroje a nástroje obsažené v této třídě; přístroje pro nahrávání, přenos a reprodukci zvuku nebo obrazu; magnetické nahrávací nosiče, gramofonové desky; prodejní automaty a mechanismy pro zařízení uváděná do chodu vhozením mincí; registrační pokladny, kalkulačky, zařízení ke zpracování dat, počítače; hasicí přístroje“;

– třída 10: „Chirurgické, lékařské, zubní a veterinářské přístroje a nástroje, umělé údy, oči a zuby; ortopedické potřeby; materiály na sešívání ran“;

– třída 11: „Přístroje pro osvětlení, topení, výrobu páry, vaření, chlazení, sušení, ventilaci, rozvod vody a sanitární zařízení“;

– třída 12: „Vozidla; pozemní, vzdušné nebo vodní dopravní prostředky“;

– třída 13: „Střelné zbraně; munice a projektily; výbušniny; ohňostroje“;

– třída 14: „Drahé kovy a jejich slitiny a výrobky z těchto materiálů nebo jimi pokovené obsažené ve třídě 14; klenoty, šperky, drahé kameny; hodiny, hodinky a chronometrické přístroje“;

– třída 15: „Hudební nástroje“;

– třída 16: „Papír, kartón a výrobky z těchto materiálů, zahrnuté do třídy 16; tiskoviny; materiály pro vázání knih; fotografie; papírenské výrobky; lepicí pásky pro kancelářské účely a použití v domácnosti; umělecké materiály; štětce; psací stroje a kancelářské potřeby (kromě nábytku); učební a vzdělávací pomůcky (kromě přístrojů); umělé hmoty na balení zahrnuté do třídy 16; hrací karty; tiskařské typy; štítky a štočky“;

– třída 17: „Kaučuk, gutaperča, guma, azbest, slída a výrobky z těchto materiálů obsažené ve třídě 17; umělé hmoty jako polotovary; těsnící a izolační materiály; nekovové trubky ohebné“;

– třída 18: „Kůže a imitace kůže, výrobky z těchto materiálů obsažené v této třídě; zvířecí kůže; lodní kufry a kufry; deštníky, slunečníky a vycházkové hole; biče a sedlářské výrobky“;

– třída 19: „Nekovové stavební materiály; nekovové neohebné trubky pro stavebnictví; asfalt, dehet a živice; nekovové přenosné stavby; nekovové pomníky“;

– třída 20: „Nábytek, zrcadla, rámy; výrobky ze dřeva, korku, rákosu, ratanu, proutí, rohoviny, kosti, slonoviny, velrybí kostice, želvoviny, jantaru, perleti, mořské pěny a z náhražek těchto materiálů nebo z plastů, obsažené ve třídě 20“;

– třída 21: „Přístroje obsažené v této třídě a nádoby pro použití v domácnosti nebo v kuchyni (nikoli z drahých kovů ani plátované drahými kovy); hřebeny a houby; kartáče (s výjimkou štětců); materiál na výrobu kartáčů; čisticí prostředky; ocelová vlna; sklo surové nebo jako polotovar, s výjimkou stavebního skla; skleněné, porcelánové a kameninové výrobky obsažené v této třídě“;

– třída 22: „Lana, provazy šňůry, motouzy, sítě, stany, nepromokavé plachty, lodní plachty, tašky a pytle obsažené v této třídě; materiály na vycpávání a výplně, ne z gumy a z plastu; textilie ze surových vláken“;

– třída 23: „Nitě pro textilní účely“;

– třída 24: „Tkaniny a textilní výrobky obsažené ve třídě 24; přikrývky a pokrývky na postel a bytový textil“;

– třída 25: „Oděvy, obuv, kloboučnické zboží“;

– třída 26: „Krajky a výšivky, stuhy, prýmky a lemovky; knoflíky, háčky, kroužky a očka, špendlíky a jehly; umělé květiny“;

– třída 27: „Koberce, rohožky u dveří, rohože, linoleum a jiné podlahové krytiny; tapety na stěny nikoliv textilní“;

– třída 28: „Hry, hračky; gymnastické a sportovní zboží obsažené v této třídě; ozdoby na vánoční stromeček“;

– třída 29: „Maso, ryby, drůbež a zvěřina; masové výtažky; konzervované, sušené a vařené ovoce a zelenina; želé, džemy, kompoty; vejce, mléko a mléčné výrobky; jedlé oleje a tuky“;

– třída 30: „Káva, čaj, kakao, cukr, rýže, tapioka, ságo, kávové náhražky; mouka a výrobky z obilnin, chléb, cukrářské výrobky a cukrovinky, zmrzlina; med, melasový sirup; droždí, prášek do pečiva; sůl, hořčice; ocet, omáčky (dochucovadla); koření; led na osvěžení“;

– třída 31: „Zemědělské, zahradnické a lesní výrobky a zrní nezahrnuté do jiných tříd; živá zvířata; čerstvé ovoce a zelenina; semena, přírodní rostliny a květiny; krmivo pro zvířata, slad“;

– třída 32: „Pivo; minerální vody, sodovky a jiné nealkoholické nápoje; ovocné nápoje a ovocné šťávy; sirupy a jiné přípravky na výrobu nápojů“;

– třída 33: „Alkoholické nápoje s výjimkou piva“;

– třída 34: „Tabák; potřeby pro kuřáky; zápalky“;

– třída 35: „Reklama“;

– třída 39: „Doprava; balení a skladování zboží“;

– třída 40: „Zpracování materiálů; recyklace obalů“;

– třída 42: „Odklízení a likvidace odpadu; vytváření počítačových programů pro zpracování údajů“.

4 Pravidla pro používání zpochybněné ochranné známky předložená s přihláškou k zápisu mimo jiné v bodě 6 stanoví, že zpochybněná ochranná známka je vytvořena „k tomu, aby bylo spotřebitelům a obchodníkům umožněno rozpoznat obaly tvořící součást [d]uálního [s]ystému, pro něž byl zaveden příspěvek na financování systému, jakož i takovým způsobem zabalené výrobky a odlišovat je od jiných obalů a výrobků […]“.

5 Zpochybněná ochranná známka byla zapsána jakožto kolektivní ochranná známka Evropské unie dne 19. července 1999 pod číslem 298273 pro výrobky a služby uvedené v bodě 3 výše.

6 Dne 25. září 2006 a dne 17. května 2016 byl zápis zpochybněné ochranné známky obnoven.

7 Dne 2. listopadu 2012 podala další účastníce řízení před EUIPO, společnost Halston Properties, s.r.o. návrh na zrušení zpochybněné ochranné známky na základě čl. 51 odst. 1 písm. a) nařízení č. 207/2009 [nyní čl. 58 odst. 1 písm. a) nařízení 2017/1001] z důvodu, že tato ochranná známka nebyla řádně užívána pro výrobky, pro které byla zapsána. Tento návrh směřoval proti všem výrobkům zapsaným ve třídách 1 až 34 uvedeným v bodě 3 výše. Služby, na které se vztahuje zpochybněná ochranná známka, zpochybněny nebyly.

8 Žalobkyně předložila celou řadu dokumentů týkajících se užívání zpochybněné ochranné známky. Patří k nim různé licenční smlouvy, jakož i jiné dokumenty, jimiž se řídí užívání zpochybněné ochranné známky na obalech.

9 Rozhodnutím ze dne 26. května 2015 zrušovací oddělení EUIPO návrhu na zrušení částečně vyhovělo a prohlásilo, že práva žalobkyně vyplývající z této ochranné známky se zrušují od 2. listopadu 2012, pokud jde o některé výrobky (dále jen „sporné výrobky“), a sice pro všechny výrobky tříd 1 až 34 uvedené v bodě 3 výše, s výjimkou následujících výrobků:

– třída 6: „Kovové obaly obsažené ve třídě 6“;

– třída 16: „Obaly z papíru a z kartónu, obsažené ve třídě 16; umělé hmoty na balení zahrnuté do třídy 16“;

– třída 17: „Obaly z kaučuku, gutaperčy, gumy, azbestu a slídy obsažené ve třídě 17“;

– třída 18: „Obaly z kůže a imitace kůže, obsažené ve třídě 18“;

– třída 20: „Obaly ze dřeva, korku, rákosu, ratanu, proutí a z náhražek těchto materiálů nebo z plastů, obsažené ve třídě 20“;

– třída 21: „Nádoby jako obaly pro použití v domácnosti nebo v kuchyni (nikoli z drahých kovů ani plátované drahými kovy); skleněné, porcelánové a kameninové obaly obsažené ve třídě 21“;

– třída 22: „Obaly obsažené ve třídě 22“;

– třída 24: „Textilní obaly obsažené ve třídě 24“.

10 Dne 8. července 2015 podala žalobkyně u EUIPO na základě článků 58 až 64 nařízení č. 207/2009 (nyní články 66 až 71 nařízení 2017/1001) odvolání proti rozhodnutí zrušovacího oddělení v rozsahu, v němž v něm bylo prohlášeno, že práva žalobkyně vyplývající z této ochranné známky se zrušují, pokud jde o sporné výrobky.

11 Rozhodnutím ze dne 20. února 2017 (věc R 1357/2015-5) (dále jen „napadené rozhodnutí“) pátý odvolací senát EUIPO odvolání zamítl. Odvolací senát měl konkrétně za to, že žalobkyně nepředložila důkaz o tom, že zpochybněnou ochrannou známku užívala v souladu s její hlavní funkcí, a sice

zaručením totožnosti původu sporných výrobků. V tomto ohledu odvolací senát úvodem uvedl, že je třeba vzít v úvahu skutečnost, že zpochybněná ochranná známka je kolektivní ochrannou známkou, která je vzhledem k této vlastnosti předmětem užívání, jež je způsobilé zajistit zachování jejích práv, jelikož byla používána podle své funkce označení výrobků a služeb členů sdružení. Dále pak se otázka, zda byla zpochybněná ochranná známka užívána jako označení původu výrobků, na které se vztahuje zpochybněná ochranná známka, posoudí v závislosti na vnímání relevantní veřejnosti, která si v projednávané věci zpochybněnou ochrannou známku spojí s „ekologickým chováním podniku“ a tuto ochrannou známku bude vnímat jako informaci o tom, že obalové odpady označené označením mohou být shromažďovány v kontejnerech nebo pytlích speciálně určených za tímto účelem, a následně využity.

12 Odvolací senát poznamenal, že v rozsahu, v němž se pro průměrného relevantního spotřebitele Evropské unie význam zpochybněné ochranné známky omezí na informaci o tom, že takto označené obalové odpady mohou být sbírány a využívány podle určitého systému, zpochybněná ochranná známka z hlediska tohoto spotřebitele není užívána k označení původu sporných výrobků. I když se jeví, že obal s výrobkem při prodeji tvoří „jeden celek“, bude průměrný spotřebitel plně způsobilý rozlišit mezi ochrannou známkou, která označuje obchodní původ výrobku a ochrannou známkou, která poukazuje na využívání prázdných a použitých obalových odpadů poté, co spotřebitel samotný výrobek vybalil, použil či spotřeboval. Vzhledem k tomu, že výrobek, na jehož obalu je viditelná zpochybněná ochranná známka, se nikterak neodlišuje od totožného výrobku, na jehož obalu tato ochranná známka uvedena není, tak zpochybněná ochranná známka neoznačuje určitou vlastnost výrobků.

13 Kromě toho se podle odvolacího senátu žalobkyni nepodařilo prokázat, že cílem užívání zpochybněné ochranné známky bylo vytvořit či zachovat odbyt pro sporné výrobky. Všechny předložené dokumenty se podle odvolacího senátu týkají užívání zpochybněné ochranné známky, pokud jde o prodejní obaly.

Návrhová žádání účastníků řízení

14 Žalobkyně navrhuje, aby Tribunál:

– zrušil napadené rozhodnutí,

– uložil EUIPO náhradu nákladů řízení.

15 EUIPO navrhuje, aby Tribunál:

– žalobu zamítl,

– uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

16 Na podporu své žaloby žalobkyně uplatňuje jediný důvod vycházející z porušení čl. 15 odst. 1 nařízení č. 207/2009 (nyní čl. 18 odst. 1 nařízení 2017/1001), vykládaného ve spojení s článkem 66 téhož nařízení (nyní článek 74 nařízení 2017/1001).

17 Žalobkyně v podstatě tvrdí, že dokumenty, které předložila, prokazují obchodní užívání zpochybněné ochranné známky nejen pro obaly výrobků, ale také pro sporné zabalené výrobky.

18 Zaprvé podle ní EUIPO nezohlednil skutečnost, že se důkazy o užívání netýkají pouze obalů prodávaných odděleně, ale rovněž prodejních obalů, to znamená obalů, které jsou nabízeny tak, že s výrobkem při prodeji tvoří jeden celek. Jedná se o mnohočetné označování výrobku na jeho obalu, které se běžně používá a na které je veřejnost zvyklá.

19 Zadruhé má žalobkyně za to, že jak vyplývá z pravidla 22 odst. 4 nařízení Komise (ES) č. 2868/95 ze dne 13. prosince 1995, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení č. 40/94 [nyní čl. 10 odst. 4 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2018/625 ze dne 5. března 2018, kterým se doplňuje nařízení 2017/1001 a kterým se zrušuje nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2017/1430 (Úř. věst. 2018, L 104, s. 1)], vyobrazení zpochybněné ochranné známky na obalech vztahujících se ke sporným výrobkům je přímým důkazem o skutečnosti, že zpochybněná ochranná známka byla předmětem užívání, jež je způsobilé zajistit zachování práv k ochranné známce. Obecně platí, že veřejnost přisoudí označení uvedené na obalech výrobku, a nikoli jeho obalu.

20 Zatřetí podle žalobkyně veřejnost chápe zpochybněnou ochrannou známku nikoli v tom smyslu, že dotčený obal představuje určitou materiální vlastnost, nebo pochází od určitého dodavatele obalů, ale v souladu s bodem 6 pravidel pro používání zpochybněné ochranné známky a v souladu se zvláštní funkcí kolektivní ochranné známky spíše ve smyslu, že obal je součástí vhodného systému nakládání s odpady, a zároveň, že výrobce sporných výrobků je součástí systému licenčních dohod žalobkyně. To platí tím spíše, že uživateli zpochybněné ochranné známky nejsou dodavatelé obalů, ale prodejci nebo výrobci zabalených výrobků.

21 Kromě toho žalobkyně uvádí, že zpochybněná ochranná známka označuje rovněž některé nemateriální vlastnosti sporných výrobků. Podle žalobkyně totiž poukazuje na to, že sporné výrobky pocházejí od podniku, který investoval finanční prostředky k tomu, aby obaly byly odstraněny ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. 2008, L 312, s. 3), a že výdaje vynaložené za tímto účelem umožňují zajistit lepší recyklaci použitých obalů, zabránit zbytečným nákladům na obaly, usnadnit veřejné odstraňování odpadu a konečně co možná nejvíce chránit životní prostředí. Myšlenka, kterou podle žalobkyně šíří zpochybněná ochranná známka a kterou bude relevantní veřejnost vnímat, se vztahuje k přesně určenému charakteristickému rysu, a sice chování podniku. V tomto smyslu zpochybněná ochranná známka vyjadřuje nemateriální vlastnost sporných výrobků. Spotřebitel se rozhodne nikoli pro určitý obal jako takový, ale pro určitý výrobek v obalu, neboť tento výrobek pochází od podniku, který investoval finanční prostředky do obalu dotčeného výrobku za tím účelem, aby tento obal a obaly tohoto druhu byly odstraněny ve smyslu směrnice 2008/98.

22 EUIPO tuto argumentaci zpochybňuje.

23 Úvodem je třeba připomenout, že podle čl. 15 odst. 1 nařízení č. 207/2009 „[p]okud do pěti let od zápisu nezačal majitel ochrannou známku Evropské unie řádně v Unii užívat pro výrobky nebo služby, pro které je zapsána, nebo pokud toto užívání bylo na nepřetržitou dobu pěti let přerušeno, podléhá ochranná známka Evropské unie sankcím podle tohoto nařízení, ledaže pro neužívání existují řádné důvody“.

24 Podle čl. 51 odst. 1 písm. a) nařízení č. 207/2009 ke zrušení práv majitele ochranné známky Evropské unie dojde na základě návrhu podaného u EUIPO nebo na základě protinávrhu v řízení o porušení, pokud po nepřerušené období pěti let nebyla ochranná známka Evropské unie v Unii řádně užívána pro výrobky nebo služby, pro které je zapsána, a pro neužívání neexistují řádné důvody. V souladu s čl. 66 odst. 3 nařízení č. 207/2009 se článek 51 nařízení č. 207/2009 vztahuje rovněž na kolektivní ochranné známky Evropské unie.

25 Na základě pravidla 22 odst. 3 a 4 nařízení č. 2868/95 [nyní čl. 10 odst. 3 a 4 nařízení v přenesené pravomoci 2018/625], použitelného na řízení o zrušení na základě pravidla 40 odst. 5 téhož nařízení [nyní čl. 19 odst. 1 nařízení v přenesené pravomoci 2018/625], se důkaz o užívání musí týkat místa,

času, rozsahu a povahy užívání ochranné známky a v zásadě se omezí na předložení podpůrné dokumentace a předmětů jako jsou například obaly, nálepky, ceníky, katalogy, faktury, fotografie, novinové inzeráty a písemná prohlášení v čl. 78 odst. 1 písm. f) nařízení č. 207/2009 [nyní čl. 97 odst. 1 písm. f) nařízení 2017/1001].

26 Jak vyplývá z judikatury, ochranná známka je řádně užívána, pokud je užívána v souladu se svou základní funkcí, kterou je zaručit totožnost původu výrobků a služeb, pro které byla zapsána, aby vytvořila nebo zachovala odbyt pro tyto výrobky a služby, s vyloučením symbolického užití, které slouží pouze k zachování práv plynoucích z ochranné známky (viz obdobně rozsudek ze dne 11. března 2003, Ansul, C-40/01, EU:C:2003:145, bod 43). V tomto ohledu je třeba upřesnit, že rovněž tak je základní funkcí kolektivní ochranné známky Evropské unie rozlišovat výrobky nebo služby členů sdružení, které je majitelem ochranné známky, od výrobků nebo služeb jiných podniků (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. září 2017, The Tea Board v. EUIPO, C-673/15 P až C-676/15 P, EU:C:2017:702, bod 63).

27 Řádné užívání ochranné známky je třeba posoudit na základě souhrnu skutečností a okolností, které jsou způsobilé prokázat její skutečné obchodní využívání, zvláště užívání, které je v dotyčném hospodářském odvětví považováno za odůvodněné za účelem udržení nebo získání podílů na trhu pro výrobky nebo služby, na které se ochranná známka vztahuje, povahy těchto výrobků nebo služeb, znaků trhu, rozsahu a četnosti užívání ochranné známky [viz rozsudek ze dne 10. září 2008, Boston Scientific v. OHIM – Terumo (CAPIO), T-325/06, nezveřejněný, EU:T:2008:338, bod 30 a citovaná judikatura].

28 Kromě toho řádné užívání ochranné známky nelze prokázat na základě pravděpodobnosti nebo domněnek, ale musí se zakládat na konkrétních a objektivních okolnostech, které prokazují skutečné a dostatečné užívání ochranné známky na dotčeném trhu [viz rozsudek ze dne 23. září 2009, Cohausz v. OHIM – Izquierdo Faces (acopat), T-409/07, nezveřejněný, EU:T:2009:354, bod 36 a citovaná judikatura]. Je třeba provést globální posouzení, které zohlední všechny relevantní faktory projednávaného případu a které předpokládá určitou vzájemnou závislost mezi zohledněnými faktory [viz rozsudek ze dne 18. ledna 2011, Advance Magazine Publishers v. OHIM – Capela & Irmãos (VOGUE), T-382/08, nezveřejněný, EU:T:2011:9, bod 30 a citovaná judikatura].

29 Rovněž tak pokud byla ochranná známka zapsána pro kategorii výrobků nebo služeb dostatečně širokou na to, aby uvnitř ní mohlo být rozlišeno několik podkategorií, které by mohly být považovány za samostatné, má důkaz o řádném užívání ochranné známky pro část těchto výrobků nebo služeb za následek pouze ochranu podkategorie nebo podkategorií, pod které spadají výrobky nebo služby, pro které byla ochranná známka skutečně užívána [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 14. července 2005, Reckitt Benckiser (España) v. OHIM – Aladin (ALADIN), T-126/03, EU:T:2005:288, bod 45, a ze dne 13. února 2007, Mundipharma v. OHIM – Altana Pharma (RESPICUR), T-256/04, EU:T:2007:46, bod 23].

30 Projednávaný žalobní důvod je třeba posoudit ve světle toho, co předchází.

31 Úvodem je nutno nejprve upřesnit, že vzhledem k tomu, další účastnice řízení před EUIPO podala návrh na zrušení u EUIPO dne 2. listopadu 2012, období pěti let uvedené v čl. 51 odst. 1 písm. a) nařízení č. 207/2009 trvalo od 2. listopadu 2007 do 1. listopadu 2012 (dále jen „relevantní období“).

32 Kromě toho je třeba připomenout, že předmět žaloby se omezuje pouze na otázku, zda bylo pro sporné výrobky prokázáno užívání, jež je způsobilé zajistit zachování práv ze zpochybněné ochranné známky. Obaly ve třídách 6, 16 až 18, 20 až 22 a 24, v rámci nichž práva žalobkyně nebyla zrušena, dotčeny nejsou.

33 Jak správně konstatovala žalobkyně, odvolací senát nezpochybnil skutečnost, že zpochybněná ochranná známka byla řádně užívána jako kolektivní ochranná známka v mnoha členských státech Unie na všech druzích obalů výrobků. S ohledem na skutečnost, že v souladu s judikaturou citovanou v bodě 29 výše

má důkaz o řádném užívání zpochybněné ochranné známky pro část těchto výrobků za následek pouze ochranu podkategorie nebo podkategorií, pod které spadají výrobky, pro které byla ochranná známka Evropské unie skutečně užívána, tedy vyvstává otázka, zda, jak tvrdí žalobkyně, důkaz o řádném užívání zpochybněné ochranné známky na obalech s sebou nese i důkaz o řádném užívání pro samotné zabalené výrobky.

34 V tomto ohledu měl odvolací senát v bodě 31 napadeného rozhodnutí za to, že užívání, jež je způsobilé zajistit zachování práv, může být prokázáno rovněž předložením obalů v souladu s pravidlem 22 odst. 4 nařízení č. 2868/95. Odvolací senát však právem konstatoval, že to nezbavuje žalobkyni povinnosti, aby prokázala, že i relevantní veřejnost užívání zpochybněné ochranné známky na obalech skutečně chápe jako užívání jakožto ochranné známky na sporných výrobcích.

35 Aby bylo užívání ochranné známky kvalifikováno jako řádné, musí jít totiž o užívání, které je v souladu se základní funkcí ochranné známky, která spočívá v zaručení spotřebiteli nebo konečnému uživateli totožnosti původu výrobku či služby, tím, že tomuto spotřebiteli nebo konečnému uživateli umožňuje odlišit bez možnosti záměny tento výrobek či službu od výrobků či služeb jiného původu (obdobně viz rozsudek ze dne 11. března 2003, Ansul, C-40/01, EU:C:2003:145, body 36 a 43). Posouzení řádnosti užívání ochranné známky tedy musí být založeno na vnímání relevantní veřejnosti.

36 V projednávané věci je třeba zaprvé uvést, že odvolací senát měl správně za to, že sporné výrobky jsou určeny hlavně široké veřejnosti, jako jsou například spotřebitelé pracích prostředků a kosmetických přípravků, léčivých přípravků, elektrických nástrojů a přístrojů pro domácnost, elektrických přístrojů, oděvů, potravin, výrobků, k jejichž prodeji je potřeba schválení a nápojů, nábytku a bytového zařízení, a že jsou zčásti zaměřeny rovněž na specializovanou veřejnost, jako jsou například specialisté v oblasti zemědělství, obchodu a průmyslu. Zadruhé odvolací senát správně konstatoval, že je třeba předpokládat, že cílová veřejnost bude vykazovat normální až vysokou úroveň pozornosti s ohledem na sporné výrobky zahrnující jednak spotřební zboží a užitné výrobky používané každodenně, ale rovněž i výrobky, jejichž získání je spojeno s vysokými náklady, nebo které mohou mít významné hospodářské, ekologické či hygienické důsledky, jako jsou chemické produkty, průmyslové oleje, maziva, výrobky proti deteriorizaci dřeva, dezinfekční látky, léčivé přípravky, obráběcí stroje, zdravotnické prostředky a vozidla. Kromě toho je třeba uvést, že účastníci řízení v každém případě nezpochybňují definici relevantní veřejnosti provedenou odvolacím senátem, jakož i úvahy týkající se úrovně její pozornosti.

37 S ohledem na hledisko relevantní veřejnosti odvolací senát právem dospěl k závěru, že žalobkyně neprokázala, že užívala zpochybněnou ochrannou známku v souladu s její hlavní funkcí spočívající v zaručení totožnosti původu sporných výrobků.

38 Odvolací senát měl konkrétně správně za to, když v tomto ohledu odkázal na konstatování Tribunálu v rozsudku ze dne 24. května 2007, Duales System Deutschland v. Komise (T-151/01, EU:T:2007:154, bod 159), že relevantní veřejnost identifikuje zpochybněnou ochrannou známkou umístěnou na obalu jako informaci, že tento obal může být sbírán a využit podle určitého systému. Jak totiž odvolací senát správně uvedl, je všeobecně známou skutečností, a kromě toho potvrzeno dokumenty předloženými žalobkyní, že relevantní veřejnost je na zpochybněnou ochrannou známku zvyklá a již celou řadu let zná systémy využívání obalových odpadů. Podle zjištění odvolacího senátu, který v tomto ohledu odkazuje na studii německého institutu pro výzkum veřejného mínění předloženou žalobkyní, 98 % obyvatelstva dotázaného v roce 2003 v Německu zná zpochybněnou ochrannou známku a 78 % německého obyvatelstva v tomtéž roce zpochybněnou ochrannou známku kvalifikovalo jako „označení umístěné na obalech k tomu, aby byl spotřebitel informován o tom, že tyto obaly jsou odstraňovány mimo zbytkový odpad ve sběrných nádržích duálního systému“. Podle týchž zjištění odvolacího senátu, který v tomto ohledu odkázal na výroční zprávu francouzského podniku Eco-Emballages, podobnou výroční zprávě žalobkyně, byla zpochybněná ochranná známka v roce 2010 uvedena na 95 % obalů ve Francii a poznalo ji 75 % francouzského obyvatelstva, z čehož 99,2 % bylo schopno tyto obalové odpady třídit.

39 Žalobkyně nezpochybňuje konstatování odvolacího senátu, podle něhož relevantní veřejnost zpochybněnou ochrannou známku chápe v tom smyslu, že obal je součástí vhodného systému nakládání s odpady. Žalobkyně naproti tomu tvrdí, že vedle tohoto chápání tato veřejnost ochrannou známku pochopí v tom smyslu, že výrobce sporných výrobků je součástí systému licenčních dohod žalobkyně. Zpochybněná ochranná známka tedy podle ní šíří nemateriální vlastnost sporných výrobků, a sice ekologické chování podniku, který sporné výrobky vyrábí nebo je distribuuje. Veřejnost podle ní zpochybněnou ochrannou známku umístěnou na obalech přisoudí výrobku, a nikoli jeho obalu.

40 V tomto ohledu je třeba nejprve konstatovat, že se jeví, že vyjádření žalobkyně jsou částečně rozporuplná vzhledem k tomu, že uvádí jednak, že relevantní veřejnost chápe zpochybněnou ochrannou známku jako informaci o tom, že prodejní obal – jakožto nedílná součást prodejního celku tvořeného spolu s výrobkem – je součástí vhodného systému nakládání s odpady, a jednak to, že relevantní veřejnost zpochybněnou ochrannou známku umístěnou na obalech přisoudí výrobku, a nikoli jeho obalu.

41 Následně je třeba uvést, že vyjádření žalobkyně postrádají relevanci. Je zajisté pravda, že zpochybněná ochranná známka v souladu se svou funkcí jakožto kolektivní ochranná známka odkazuje na skutečnost, že výrobce nebo distributor sporných výrobků je součástí systému licenčních dohod žalobkyně, a poukazuje tedy na určité ekologické chování tohoto podniku. Nic to však nemění na tom, že jak správně uvedl odvolací senát, relevantní veřejnost je plně způsobilá rozlišit mezi ochrannou známkou, která označuje obchodní původ výrobku a ochrannou známkou, která poukazuje na využívání prázdných a použitých obalových odpadů poté, co spotřebitel samotný výrobek vybalil, použil či spotřeboval, třebaže se jeví, že obal i výrobek při prodeji tvoří „jeden celek“. Z důkazů předložených žalobkyní ostatně vyplývá, že samotné výrobky jsou řádně označovány ochrannými známkami patřícími různým společnostem.

42 Z toho vyplývá, že užívání zpochybněné ochranné známky jakožto kolektivní ochranné známky, která označuje výrobky členů sdružení, když je odlišuje od výrobků pocházejících od podniků, které nejsou součástí tohoto sdružení, bude relevantní veřejností vnímáno jako užívání týkající se obalů. Nemateriální vlastnost, již uplatňuje žalobkyně, která je přisuzována zpochybněné ochranné známce, to znamená ekologické chování podniku díky jeho účasti v systému licenčních dohod žalobkyně, relevantní veřejnost přisoudí možnosti ekologického zpracování obalu, a nikoli takovému zpracování zabaleného výrobku samotného, který se může jevit jako nevhodný pro ekologické zpracování, jako jsou střelné zbraně náležející do třídy 13.

43 Konečně je takové posouzení potvrzeno rovněž zněním bodu 6 pravidel pro používání zpochybněné ochranné známky, podle něhož je zpochybněná ochranná známka vytvořena „k tomu, aby bylo spotřebitelům a obchodníkům umožněno rozpoznat obaly tvořící součást [d]uálního [s]ystému, pro něž byl zaveden příspěvek na financování systému, jakož i takovým způsobem zabalené výrobky a odlišovat je od jiných obalů a výrobků“. V důsledku toho se chápání zpochybněné ochranné známky relevantní veřejností netýká nemateriální vlastnosti sporných výrobků, ale týká se nemateriální vlastnosti obalu těchto výrobků náležejícího do duálního systému spravovaného žalobkyní.

44 Odvolací senát tedy právem v bodech 33, 35 a 37 napadeného rozhodnutí konstatoval, že se žalobkyni mimoto nepodařilo prokázat, že cílem užívání zpochybněné ochranné známky je vytvořit nebo zachovat odbyt v porovnání s ostatními hospodářskými subjekty, přinejmenším pokud jde o sporné výrobky. Vzhledem k tomu, že spotřebitel ochrannou známku rozpozná pouze jako informaci o tom, že takto označený obalový odpad může být odstraněn díky sběrným zařízením v blízkosti, vyjadřuje umístění zpochybněné ochranné známky na obalu pouze skutečnost, že podnik, jakož i všechny ostatní hospodářské subjekty, se chovají v souladu s požadavkem stanoveným ve směrnici 2008/98, podle něhož povinnost využívat obalové odpady mají všechny podniky.

45 Na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně v málo pravděpodobném případě, kdy by nabídky konkurence byly totožné a spotřebitel by se rozhodoval pouze na základě kvality obalu pro zabalený výrobek, zpochybněná ochranná známka nevytváří nebo nezachovává odbyt v porovnání s ostatními hospodářskými subjekty, pokud jde o sporné výrobky, ale pouze pokud jde o obal.

46 Ze všeho výše uvedeného vyplývá, že žalobkyně neprokázala pro relevantní období řádné užívání, jež by bylo způsobilé zajistit zachování práv ze zpochybněné ochranné známky pro sporné výrobky, a je tedy třeba mít za to, že jediný žalobní důvod je neopodstatněný, a v důsledku toho musí být zamítnut.

47 Žaloba proto musí být zamítnuta.

K nákladům řízení

48 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu Tribunálu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že EUIPO požadoval náhradu nákladů řízení a žalobkyně neměla ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení, které EUIPO vznikly.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (čtvrtý senát)

rozhodl takto:

1) Žaloba se zamítá.

2) Společnosti Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland GmbH se ukládá náhrada nákladů řízení.

Kanninen Schwarcz Iliopoulos

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 12. prosince 2018.

Podpisy.